

POSTANOWIENIE

Dnia 10 listopada 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział II Cywilny – Odwoławczy w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Joanna Ćwik - Bielińska (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Izabella Stawicka

SO Liliana Kaltenbek

po rozpoznaniu w dniu 10 listopada 2016 r. w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi J. M.

przy uczestnictwie Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego w Wadowicach

o stwierdzenie naruszenia prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu toczącym się przed Sądem Rejonowym w Wadowicach w sprawie o sygnaturze akt I Co 763/14

postanawia:

1. stwierdzić przewlekłość postępowania prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Wadowicach w sprawie o sygnaturze akt I Co 763/14;
2. przyznać od Skarbu Państwa - Prezesa Sądu Rejonowego w Wadowicach na rzecz skarżącego J. M. kwotę 5.000 zł (pięć tysięcy złotych);
3. w pozostałym zakresie skargę oddalić;
4. polecić Skarbowi Państwa-Sądowi Rejonowemu w Wadowicach zwrot na rzecz J. M. kwoty 100 zł (sto złotych) tytułem uiszczonej opłaty sądowej od przedmiotowej skargi;

SSO Izabella Stawicka SSO Joanna Ćwik - Bielińska SSO Liliana Kaltenbek

UZASADNIENIE

Skarżący J. M. w dniu 25 sierpnia 2016 roku wniósł skargę o stwierdzenie przewlekłości postępowania w sprawie o sygnaturze akt I Co 763/14 ze skargi na czynność komornika prowadzonej przez Sąd Rejonowy w Wadowicach. Z tego tytułu wniósł o zasądzenie na jego rzecz od Skarbu Państwa kwoty 20.000 zł. W uzasadnieniu skarżący wskazał, że jego dłużnik J. C. w dniu 5.05.2014 r., złożył skargę na czynności komornika skierowane do wierzytelności przeciwko Gminie S. na podstawie prawomocnego i wykonalnego orzeczenia sądowego wraz z wnioskiem o zawieszenie w całości (bez względu na prawo do którego zostały skierowane) prowadzonych postępowań egzekucyjnych, w tym w sprawie KM 585/11, do czasu rozpoznania skargi. Jedyną czynnością sądową podjętą w celu merytorycznego rozpoznania skargi było wydanie w dniu 13.05.2016 r. postanowienia o zawieszeniu postępowań egzekucyjnych, w tym z wniosku skarżącego - wierzyciela w sprawie KM 585/11, do czasu rozpoznania skargi, które zostało następnie uchylone postanowieniem z dnia 11.08.2016 r., mocą którego postępowania egzekucyjne, w tym w sprawie KM 585/11, zostały zawieszane w całości. Od wpływu skargi w dniu 5.05.2014 r. do wydania ww. postanowienia w dniu 13.05.2016 r. a następnie reasumującego postanowienia z dnia 11.08.2016 r., czynności sądowe sprowadziły się do doręczenia skargi organowi egzekucyjnemu celem dołączenia akt egzekucyjnych oraz udzielenia odpowiedzi (wezwano

kilkakrotnie poczynając od dnia 4.07.2014 r. a odpis skargi doręczono dnia 16.12.2014 r.) oraz kwerendy (ustalenia spraw sądowych, do których dołączono akta egzekucyjne), przy czym ostatnią czynność w powyższym zakresie podjęto dnia 1.10.2015 r. Brak rozpoznania skargi na czynności organu egzekucyjnego, pomimo upływu przeszło 2 lat od jej wpływu do Sądu I instancji, nie znajduje żadnego uzasadnienia. Brak jest jakichkolwiek okoliczności uzasadniających powyższe a ujawnionych w aktach albo znanych skarżącemu-wierzycielowi a sprawa jest nieskomplikowana w stopniu oczywistym (pomijając, iż zatwierdzenie planu podziału sumy uzyskanej z wierzytelności dłużnika w stosunku do Gminy S. nie ma charakteru prejudycjalnego dla rozpoznania skargi, gdyż prawomocność orzeczenia w tym zakresie pociągnie bezzasadność skargi). Zarówno przepisy procedury cywilnej, jak i przepisy ww. Regulaminu urzędowania sądów powszechnych (§ 107 cyt. Rozporządzenia), przewidują konieczne instytucje dyscyplinujące organ egzekucyjny z uwagi na brak odpowiedzi na skargę pomimo prawidłowego doręczenia odpisu oraz wezwania do ustosunkowania z dnia 16.12.2014 r. oraz umożliwiające wydobycie akt innych spraw czy to egzekucyjnych, czy sądowych, bez względu na etap postępowania). Żadne z powyższych instytucji nie zostały wykorzystane, poza powtarzaniem odezwo w odstępach około dwumiesięcznych licząc od dnia 4.07.2014 r. do dnia 3.04.2015 r. Wysokość żądanej kwoty z tytułu braku rozpoznania sprawy bez zbędnej zwłoki uzasadnia z jednej strony dotychczasowy znaczny okres trwania postępowania sądowego mającego na celu rozpoznanie skargi na czynności organu egzekucyjnego, z drugiej- będąca skutkiem długotrwałości tego postępowania, niemożność przewidzenia czasu przeprowadzenia postępowania egzekucyjnego z praw majątkowych dłużnika, których wartość spada na skutek upływu czasu.

Działający w imieniu Skarbu Państwa Prezes Sądu Rejonowego w Wadowicach zgłaszając swój udział w sprawie pismem z dnia 26 września 2016 r., domagał się oddalenia skargi, wskazując szereg czynności dokonanych przez Sąd Rejonowy poczynając od dnia wpływu sprawy, aż do dnia wpływu skargi na przewlekłość. Prezes Sądu wskazał również na trudną sytuację kadrową w Wydziale I Cywilnym Sądu Rejonowego w Wadowicach podnosząc, że w roku 2013 i 2014 nastąpiły poważne zmiany w obsadzie etatowej sędziów w konsekwencji, których ubyło 2,5 etatu, co w zestawieniu ze zwiększeniem się wpływu spraw ponad dwukrotnie i koniecznością dokonania zmian referentów musiało spowodować, co jest rzeczą oczywistą wydłużenie czasu trwania postępowań.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotową skargę ustalił co następuje:

W dniu 5 maja 2014 r. dłużnik J. C. złożył skargę na czynności Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Wadowicach A. U. dotyczącą 19 postępowań egzekucyjnych i wniósł o zawieszenie egzekucji na podstawie art. 821 §1 kpc do czasu rozpoznania skargi.

Zarządzeniem z dnia 4 lipca 2014 r. wezwano dłużnika do uzupełnienia braków formalnych i fiskalnego skargi tj. przedłożenia odpisu skargi oraz wezwano komornika o przesłanie 19 akt komorniczych. Wezwanie wysłano 8 lipca 2014 r.

W dniu 18 lipca Komornik przekazał 7 akt komorniczych i wskazał sygnatury spraw sądowych, do których zostały przekazane pozostałe akta komornicze.

W dniu 28 lipca 2014 r. dłużnik uzupełnił brak fiskalny a w dniu 31 lipca 2014 r. załączył 18 odpisów skargi. W dniu 13 sierpnia 2014 r. dłużnik został wezwany o dodatkowy egzemplarz skargi. W dniu 26 sierpnia 2014 r. uzupełnił ten brak.

W dniu 24 października 2014 r. dołączone do sprawy I Co 763/14 akta komornicze wyłączono i przekazano do sprawy I Co 812/14.

Zarządzeniem z dnia 1 grudnia 2014 r. (wysłanym 13 grudnia 2014 r.) polecono odpis skargi przesłać komornikowi, zobowiązując go, aby w terminie 3 dni sporządził uzasadnienie zaskarżonej czynności i przekazał je wraz z aktami komorniczymi względnie wskazał sygnatury akt spraw do których akta komornicze zostały przekazane. Wezwanie wobec braku odpowiedzi komornika ponowiono zarządzeniem z dnia 23.02.2015 r. (wysłanym 11 marca 2015 r.), następnie zarządzeniem z dnia 3 kwietnia 2015 r. (wysłanym 3 kwietnia 2015 r.). Komornik w rozmowie telefonicznej przeprowadzonej w tym samym dniu zobowiązał się do złożenia uzasadnienia dokonanych czynności do dnia 10 kwietnia 2015. W dniu 9 kwietnia 2015r komornik poinformował, że nie posiada odpisu skargi. W dniu 21 kwietnia

2015r. polecono doręczyć komornikowi odpis skargi. W dniu 23 kwietnia 2015 r. komornik złożył uzasadnienie zaskarżonych czynności.

W dniu 3 kwietnia 2015 r. pracownik sadu ustalił do jakich akt spraw dołączone zostały akta komornicze.

W dniu 27 kwietnia 2015 r. akta polecono przedłożyć asystentowi celem przygotowania projektu orzeczenia/zarządzenia. W dniu 13 lipca 2015 r. akta przedłożono sędziemu referentowi, który polecił ustalić, do jakich akt sądowych dołączono akta komornicze. Stosowny zapisek urzędowy został sporządzony w dniu 9 września 2015 r. W dniu 1 października 2015 r. akta sprawy przedłożono ponownie asystentowi celem sporządzenia projektu orzeczenia/zarządzenia.

W dniu 13 maja 2016 r. sąd wydał postanowienie o zawieszeniu 17 postępowań egzekucyjnych do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia skargi dłużnika.

Postanowieniem z dnia 11 sierpnia 2016 r. sąd uchylił postanowienie z dnia 13 maja 2016 r., zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie toczącej się przed Sądem Rejonowym w Wadowicach pod sygn. akt I Co 812/14 i ponownie zawiesił postępowania w 17 sprawach egzekucyjnych do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia skargi dłużnika.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Zgodnie z art. 2 ust. 1 ustawy dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U z 2004 r., Nr 179 poz. 1843 z późn. zm.) strona może wnieść skargę o stwierdzenie przewlekłości postępowania, tj. o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne dla wyjaśnienia tych okoliczności faktycznych i prawnych, które są istotne dla rozstrzygnięcia sprawy, albo dłużej niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej lub innej dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego. Dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podjętych przez sąd w celu wydania w sprawie rozstrzygnięcia co do istoty lub czynności podjętych przez sąd lub komornika sądowego w celu przeprowadzenia i zakończenia sprawy egzekucyjnej albo innej sprawy dotyczącej wykonania orzeczenia sądowego, uwzględniając charakter sprawy, stopień faktycznej i prawnej jej zawikłaności, znaczenie dla strony, która wniosła skargę, rozstrzygniętych w niej zagadnień oraz zachowanie się stron, a w szczególności strony, która zarzuciła przewlekłość postępowania. W trybie skargi na przewlekłość postępowania analizie podlega przebieg postępowania w aspekcie sprawności tego postępowania, pod kątem sprawdzenia, czy nie zostało naruszone prawo strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki. Badaniu podlega w szczególności terminowość i formalna prawidłowość czynności podejmowanych przez sąd w celu merytorycznego rozstrzygnięcia sprawy. Jednocześnie podkreślenia wymaga fakt, iż w postępowaniu ze skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki Sąd nie bada, czy wydane orzeczenia były wadliwe z punktu widzenia prawa procesowego. Badaniu bowiem w trybie skargi na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki nie podlegają rozstrzygnięcia, które w sprawie zapadają, ale wyłącznie przyczyny nieuzasadnionej zwłoki w rozstrzygnięciu o istocie sprawy, o ile ona występuje. Tym samym niedopuszczalna jest merytoryczna ocena rozstrzygnięć sądu (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 listopada 2010 r., III SPP 22/10, LEX 694241). Nie podlega zatem badaniu zasadność wydania orzeczeń w przedmiocie zawieszenia postępowań egzekucyjnych do czasu rozpoznania skargi oraz zawieszenie postępowania do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia sprawy toczącej się pod sygn. akt I Co 812/14. Skarżący wniósł zresztą zażalenie na postanowienie sądu z dnia 13 sierpnia 2016 r. i jego zasadność będzie przedmiotem oceny sądu. Tym niemniej przeprowadzona analiza przedstawionych wraz ze skargą akt prowadzi do wniosku, że skarga jest uzasadniona. Biorąc pod uwagę terminowość i prawidłowość podjętych w sprawie czynności, uwzględniając charakter sprawy, stopień jej skomplikowania, jak również jej znaczenie dla skarżącego należy, uznać za przewlekłe postępowanie w sprawie o sygn. I Co 763/14.

Jak wynika z akt czynności związane z uzupełnieniem braków formalnych i fiskalnych skargi dłużnika zostały podjęte po 2 miesiącach od wpływu skargi i zakończyły się dnia 26 sierpnia 2014 r. W międzyczasie (18 lipca 2014 r.) komornik bądź dołączył akta egzekucyjne bądź wskazał do jakich postępowań prowadzonych przed Sądem Rejonowym w Wadowicach akta te zostały dołączone. Następne zarządzenie zmierzające do rozpoznania sprawy polegające na wezwaniu komornika do sporządzenia uzasadnienia zaskarżonej czynności zostało podjęte dopiero w dniu 1grudnia 2014 r. a wykonane przez Komornika w dniu 23 kwietnia 2015 r.

(po dwóch ponagleniach – z dnia 13 lutego 2015 r. i 3 kwietnia 2015 r.). W okresie pomiędzy 27 kwietnia 2015 r. a 13 maja 2016 r. w sprawie poza kolejnym ustaleniem, gdzie aktualnie znajdują się akta egzekucyjne i przekazywaniem akt pomiędzy referentem a jego asystentem nie podejmowano żadnych czynności zmierzających do rozpoznania sprawy. Następnie w dniu 13 maja 2016 r. zawieszono postępowania egzekucyjne do czasu rozpoznania przedmiotowej skargi dłużnika a dopiero w dniu 11 sierpnia 2016 r. zawieszono postępowanie do czasu prawomocnego rozpoznania sprawy I Co 812/14 (w przedmiocie zarzutów dłużnika do planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji).

W powyższej sytuacji nie budzi wątpliwości Sądu Okręgowego, że czynności zmierzające do merytorycznego rozpoznania sprawy były podejmowane przez Sąd Rejonowy ze znacznym opóźnieniem, w odległych od siebie terminach: wezwanie do uzupełnienia braków skargi – po 2 miesiącach od jej wpływu, wezwanie komornika do uzasadnienia zaskarżonej czynności – po kolejnych 4 miesiącach od uzupełnienia skargi, przy czym nieefektywne czynności ponaglące komornika podejmowane były również ze zwłoką – co 2 miesiące przez okres kolejnych 4 miesięcy. Wreszcie po uzyskaniu uzasadnienia zaskarżonej czynności od komornika okres bezczynności sądu trwał od kwietnia 2015 r. do maja 2016 r.(a więc ponad rok) a następnie od maja 2016 do sierpnia 2016 r., kiedy to Sąd podjął decyzję o zawieszeniu postępowania ze skargi dłużnika. Jednocześnie nie przesądzając zasadności zawieszenia postępowania do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w sprawie I Co 812/14 zauważyć należy iż okoliczność , że plan podziału sumy uzyskanej z egzekucji nie jest prawomocny wynikał już z treści samej skargi dłużnika.

Opóźnień w rozpoznaniu przedmiotowej sprawy i podejmowaniu w niej czynności w kontekście stwierdzenia przewlekłości postępowania, nie można usprawiedliwiać brakami kadrowymi i przeciążeniem sędziów rozbudowanymi referatami , nawet jeśli odpowiedzialność za ich wystąpienie nie leży po stronie Sądu (Sędziów orzekających czy Przewodniczącego Wydziału), na co zwraca uwagę odpowiedź na skargę. Powyższe argumenty mogą usprawiedliwiać poszczególne osoby, które uwzględniając ilość przydzielonych im spraw, nie mogą równocześnie nadawać im biegu w rozsądnych terminach, jednak okoliczność ta nie ma znaczenia dla strony, która ma prawo oczekiwać, iż Państwo i jego właściwe organy w taki sposób zorganizują sprawowanie wymiaru sprawiedliwości, że wniesiona przez nią sprawa zostanie rozpoznana przy zachowaniu podstawowych praw do sądu, wynikających z norm konstytucyjnych i norm prawa międzynarodowego, w tym także w zakresie szybkości rozstrzygnięcia spraw w postępowaniu sądowym.

Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji na podstawie art. 12 ust. 2 powołanej ustawy, zgodnie z którym uwzględniając skargę, sąd stwierdza, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania.

Stosownie do treści art. 12 ust. 4 powołanej ustawy uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2000 zł do 20 000 zł. Biorąc pod rozwagę interesy skarżącego i czas przewlekłości postępowania kwotę 5000 zł należy uznać za odpowiednią dla zrekompensowania skarżącemu naruszenia jego prawa. Dalej idące żądanie oddalono.

Wobec uwzględnienia skargi zwrotowi na rzecz skarżącego, w trybie art. 17 ust. 3 ustawy, podlegała uiszczona tytułem opłaty od skargi kwota 100 złotych.

SSO Izabella Stawicka SSO Joanna Ćwik - Bielińska SSO Liliana Kaltenbek